

Ex-Change naar 2010 en verder

Karel Huysmans kijkt terug en blikt vooruit

Onlangs heb ik, met een gerust hart, de voorzittersstoel overgedragen aan Dirk Vyncke, een ondernemer van het zuiverste ras. Verder ondernemen is voor Ex-Change dé weg, willen we onze doelstellingen met succes uitbouwen.

Ex-Change mag fier zijn op de realisaties tijdens de voorbije 6 jaar, dankzij de inzet van alle stichtende leden: Incofin, VKW, SCV en Kauri.

- Het aantal uitgevoerde opdrachten is dit kalenderjaar aangegroeid tot 120.
- Het professionalisme van onze aanpak groeit en - dankzij het management en het secretariaat, de landen, de sectorcoördinatoren én de lokale vertegenwoordigers in het Zuiden - staat de organisatie er garant voor dat de uitbreiding naar 300 opdrachten realiseerbaar is.
- Het vertrouwen tussen de Vlaamse overheid - meer bepaald de minister voor Ontwikkelingssamenwerking - de administratie VAIS en Ex-Change groeit en dat werd vertaald in een vierjarig contract dat begon te lopen in 2007.
- De 4 werkgeversorganisaties - Boerenbond, VKW, Voka en Unizo - erkennen en ondersteunen de doelstellingen van Ex-Change en zijn effectief lid geworden van onze vereniging. Dat biedt een fundamentele onderbouw.
- Het samenwerkingsakkoord met de Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR) en met de Vlaamse Hogescholenraad (VLHORA) verzekert de steun van de wetenschappelijke wereld.

Het belangrijkste evenwel is dat de kiemen in het Zuiden beginnen te ontluiten, ook via de inzet van onze experts. Dat is en blijft de kern, het kloppend hart van onze organisatie. Daardoor wordt er meer en meer kennisoverdracht tot stand gebracht tussen Vlaanderen en het Zuiden.

De toekomst brengt uitdagingen:

- Het aantal opdrachten groeit en dat maakt het noodzakelijk om uit te kijken naar meer externe financiering. De eerste stappen zijn daarvoor gezet: de vier grootbanken, Dexia, Fortis, ING en KBC, hebben een fors sponsoringbedrag voor de volgende 3 jaren toegezegd en ook VKW draagt een belangrijk steentje bij.
- En het bijzonderste is de verhoging van onze effectiviteit in het Zuiden met mogelijk, naast bijstand aan ondernemers in het Zuiden, het bouwen aan capacity building, o.a. door meer samenwerking tot stand te brengen tussen bedrijven uit het Zuiden en Vlaamse ondernemingen.

Er ligt nog een lange weg voor ons. Met die wetenschap verwelkomen wij de nieuwe voorzitter in de overtuiging dat hij die uitdagingen met veel verve zal aangaan, met de steun van de overheid, de werkgeversorganisaties, de hele ondernemerswereld en zeker met de steun van het management en van al onze vrijwilligers, hier en in het Zuiden.

Wij kijken met vertrouwen naar onze toekomst.

Karel HUYSMANS

Beheersovereenkomst rendeert!

Op voorstel van de heer Geert Bourgeois, minister van Ontwikkelingssamenwerking en Toerisme, besliste de Vlaamse regering een beheersovereenkomst toe te kennen aan Ex-Change voor de periode 2007-2010. Dat blijkt zonder meer resultaten af te werpen. Het maakte het ons in 2007 mogelijk om ons lokaal netwerk in het Zuiden significant uit te breiden met veel aandacht voor zuidelijk Afrika.

Ex-Change verhoogde het aantal landencoördinatoren en bouwde het netwerk van lokale vertegenwoordigers uit in de landen waar Ex-Change actief is. Dat begint duidelijk te renderen, want op die manier kon Ex-Change tussen april en december 2007 90 projecten verwezenlijken.

Het belang van onze landen- en sectorcoördinatoren in de werking van Ex-Change kan niet worden onderschat. Het zijn de pijlers van de organisatie. Op vrijwillige basis spenderen ze heel wat tijd en energie om de kwaliteit van de relatie met de aanvragers te garanderen. En zo garanderen ze uiteindelijk de kwaliteit van de projecten. Het is een enorm genoegen om te kunnen samenwerken met uiterst gedreven en gemotiveerde mensen, die hun hart op de juiste plaats hebben. Bij deze doe ik ook een oproep aan alle mensen die zich geroepen voelen om ons daarbij te steunen om zo de ondernemer in het Zuiden te steunen.

En uiteraard is er een enorme waardering voor onze experts, die in soms moeilijke omstandigheden hun kennis vrijwillig ter beschikking stellen. Het feit dat Ex-Change algemeen erkend wordt als een kwalitatieve, professionele organisatie is mee te danken aan hun uitstekende werk op het terrein.

Zonder het vrijwilligerswerk zou Ex-Change niet bestaan. En gezien het enthousiasme van zowel de aanvragers in het Zuiden als de kandidaat-experts in het Noorden, zal Ex-Change zijn rol als platform voor uitwisseling van expertise in de toekomst voort blijven vervullen. The future is bright!

financiers

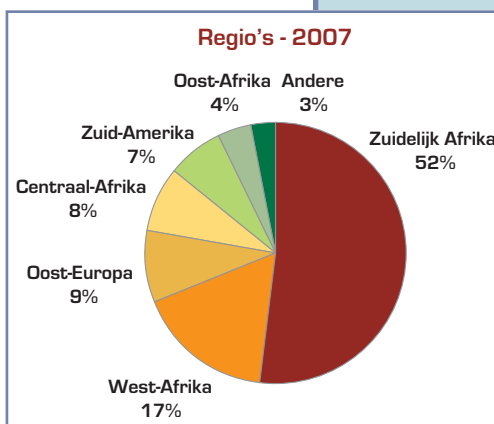
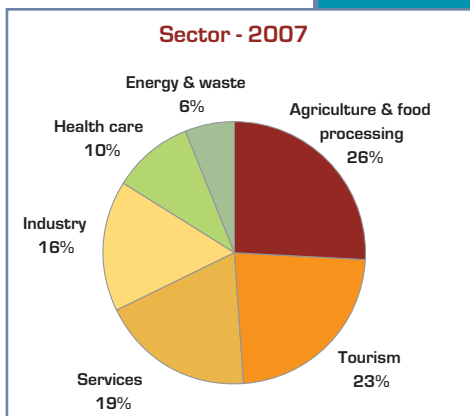
effectieve leden

Ook interesse uit West-Afrika en Latijns-Amerika

2007 is het jaar van zuidelijk Afrika geworden. Ruim de helft van de projectaanvragen kwamen uit het zuidelijke deel van dat enorme continent. Dat is natuurlijk te verklaren door de focus van de Vlaamse overheid in haar partnerlanden Zuid-Afrika, Malawi en Mozambique. Dat betekent niet dat we andere regio's zijn vergeten: in West-Afrika groeide onze bekendheid enorm en konden we nuttige projecten doen. Ook in Latijns-Amerika werden onze relaties bestendigd.

Op het vlak van sectoren springen toerisme en landbouw eruit. We weten dat beide sectoren in Afrika van ongekend belang zijn voor de economische ontwikkeling. Prachtige natuurparken of visites bij lokale stammen bijvoorbeeld lokken duizenden toeristen die de lokale economie stimuleren. En landbouw is de voornaamste economische activiteit in Afrika. Gelukkig kan Ex-Change ruime ervaring in die sectoren, maar ook in andere sectoren zoals industrie en dienstverlening, aanbieden.

Qua competenties ligt de nadruk op algemeen management. Het is duidelijk dat er een grote noodzaak is aan goede managers en een professioneel beleid van het bedrijf. Wij zijn blij dat we een groot netwerk aan management- én marketingexperts kunnen aanboren. Technische assistentie blijkt even noodzakelijk voor een productief bedrijfsleven.

Martine Hustinx is landen-coördinator Senegal en Guinée

Ex-Change vzw telt op dit ogenblik zes landencoördinatoren. Die vrijwilligers zijn de brug tussen het netwerk in het Zuiden en het Noorden. Elke coördinator neemt een bepaalde regio voor zijn rekening. Jaarlijks ondernemen zij tweemaal een 'scoping mission' om ter plaatse het netwerk te verstevigen én verder uit te bouwen. Bij haar scoping mission in 2007 deed Martine Hustinx zowel Guinée als Senegal aan. In een persoonlijke noot vertelt ze hoe ze vanuit Guinée aankomt in Dakar.

Martine Hustinx

Even laten weten hoe het hier loopt, dacht ik. Ik heb Alia, de lokale vertegenwoordiger in Dakar, een vrije avond gegeven. Zo kan de man zich weer tot een gat in de nacht storten op zijn andere activiteiten. We waren allebei wat moe: hij omdat hij lang gewerkt had (tot 2 uur 's nachts), ik omdat ik niét lang gewerkt had (tot halftwaalf), maar gewoon domweg wat wakker lag.

Zaterdag aangekomen, met Slok Air. De dagen voor vluchten tussen Conakry en Dakar kwamen me beter uit én die maatschappij was goedkoper dan Air Senegal. Met reden, natuurlijk.

Dat ik nog steeds dingen tegenkom in 't leven die me verbazen, dat wekt verbazing, hé? Je denkt na een tijdje dat je alles gezien hebt. Nope! Slok Air kon mijn verbaazing wekken, in méér dan één opzicht.

Slok Air heeft een kantoor in Conakry-stad, in een wat groezelige building. Je gaat een weinig verlichte gang door en vindt een deur waar Slok op staat. Eén kamer groot. Het interieur: 2 lokaal gemaakte tafels - dus wiebelende tafels - naast elkaar, daarachter twee plaatselijke schone en één telefoon. Een rommelige lokaal gemaakte stoelen - dus een rommelige wiebelende ... - diverse modellen tegen de muur, voor de klanten. De dames van Slok Air hebben alle twee een hoopje blanco tickets en één bic. Denk niet 'elk één bic', denk gewoon 'één bic'.

Slijk

De mensen die op de stoelen rondhangen, zijn zelden klanten. Twaalf man binnen, één ticket. Twaalf man en ik binnen: 2de ticket. Met mij erbij ging de dagscore razendsnel omhoog - kleine ondernemingen steunen, laat mij maar m'n gang gaan! Bon, het was snel mijn beurt, dus. Ik wil reizen op zaterdag 9 en zaterdag 16 juni, Conakry-Dakar en terug. Bon, d'accord, donne moi le bic... en mijn ticket werd uitgeschreven. Geen moment van toetsing - "gaan die vluchten door, zijn er nog plaatsen vrij, ...?" - geen nieuwerwetse dingen als computers, ook geen belletje, gewoon degelijk schrijfwerk. Eén van de 11 supporters kwam een handje helpen met geld tellen. Meer dan een miljoen in vuile briefjes van 5.000 FG, soms vraag je je niet af waar degene die "geld is het slijk der aarde" bedacht, zijn inspiratie vandaan haalde. Ik stelde nog wat vragen: uur van inchecken, toegelaten bagage. En ik stond weer op straat, helemaal klaar voor Dakar.

Ellebogenwerk

Inchecken om 13 uur, als de vlucht gepland is voor 15.40 uur? 't Is goed op tijd. Nog véél beter op tijd, als je dan vergelijkt met het werkelijke uur van vertrek: bijna anderhalf uur later. Guinezen hebben géén gelijk als ze staan te drummen en voor te steken om hun bagage rond één uur in te checken. Guinezen hebben gelijk, als ze gaan staan drummen om als eerste op de bus naar het vliegtuig te kunnen, 35 meter van de opstapplaats. Ik heb géén gelijk, als ik denk: "We komen er wel, geef hier geen staaltje van het betere ellebogenwerk." En ik heb gelijk, als ik me - op voorhand - een beetje zorgen maakte over dat niet-checken van vrije plaatsen. Vier stewardessen op twee stoelen: het is gelukt om iedereen met een ticket ook een zetel te geven.

Abidjan

De rush naar het vliegtuig had het personeel wat zenuwachtig gemaakt. Hun bedoeling bleek (te laat, edoch) dat we in ordelijke groepjes van vijf vooruitschoven, van onderaan de trap, naar het midden, naar de uiterste rand van het platform, naar binnen. Spijtig dat ze dat niet hadden gecommuniceerd, dan was er minder gedruwd, getrokken, minder stemverheffing geweest. Ook wilden ze van sommige mensen het tweede stuk handbagage liever in de buik van het vliegtuig. Van anderen dan weer niet: enige wetmatigheid of regelmaat ontging me. Ook een tweespan Chinezen wilde bereidwillig een koffer afgeven. Die werd teruggedruwd, dan weer afgepakt. Hij ging enkele keren op en neer. Ze wisten het zelf ook niet, leek me. De mannen konden kun koffer kwijt - al bleek dat ze geen woord Frans en evenveel Engels spraken. Eigenlijk zeiden zelfs de woorden 'Dakar' en 'Abidjan' hen niks. Ik testte het persoonlijk uit. Op de instapkaart stond Abidjan, de tweede halte, dus dat moest het wezen. Ik kreeg nog een staaltje van het betere ellebogenwerk van een lid van het veiligheidsteam, toen die héél boos wegstormde, wég van die onhandelbare passagiers. Een goeie por in mijn zij, tss! - en hop: ik zat in het vliegtuig.

Reddingsvesten

Over de vlucht niets dan goed: het vliegtuig steeg en landde. Heb wel enkele lokale gebruiken van de Slok-cultuur weten te appreciëren.

Reddingsvesten, daar doen ze niet aan mee. Een passagier die het water in wil, staat op, neemt zijn zitkussen van zijn zetel en klemt dat tegen zijn buik. Gewoon. En dan maar springen. Meer moet dat niet zijn, hé! Er zitten lussen aan, waar je je handen kan door schuiven. Zo kun je al biddend springen, handen in elkaar. Om de Babylonische toestanden wat te omzeilen hebben ze ook iets knaps gevonden. Leg een Chinees, om maar een voorbeeld te geven, eens uit dat hij zijn klaptafeltje weer omhoog moet doen. Simpel: je geeft hem met een vriendelijk gezicht de vinger, zoals mijn kinderen dat niet mogen, als ik het zie, en met je blik strak op het tafeltje voor hem gericht. Dat deed de hele crew consequent op dezelfde manier. Dus dat hoort zo.

Hondsziek

We kregen best wel lekkers. Eerst een brieje 'echt vruchtensap': mijn buurvrouw ananassap, ik gembersap. Dan een bakje met 2 bolletjes en een soort gebakje - denk aan een exotische versie van quiche lorraine. Daar leek het wel wat op. Maar ze sloegen onze rij over. We moesten op onze strepen staan. Toen ik het gebakje toch had gekregen, deed ik het meteen helemaal verkeerd. Ik stak mijn plastic vorkje in zo'n bolletje en begon te 'zagen' met mijn dito mesje. Binnen de drie tellen had ik dus alleen nog een vorksteeltje vast. De rest had het bolletje. Onder het korstje zat een stukje kippenbout, met been. Daar was ik niet op berekend.

Goed aangekomen, ook. In Dakar deden we meteen een flinkere afstand met de bus, welhaast 60 meter. Goed dat die even bleef staan ook: dat tweespan Chinezen stond net naast me in de bus. Ik wist uiteindelijk de halve busvracht mee te krijgen in mijn pogingen die mannen de bus uit en het vliegtuig in te jagen. Vêrder, naar Abidjan. Vonden de mensen echt flink van me!

Bon, het perfecte onthaal haalde dat gevoel van reizen. 't Is toch altijd een avontuur, weer weg. Ass, een vriend van Alia, stond nog trouw en duidelijk zichtbaar te wachten, bracht me naar Viavia, waar mijn kamer klaar was, verder naar Alia, hondsziek maar brááf. Want ik zei: drink een cola, dan ga je je beter voelen en hij dééd het! En hij voélde zich (braaf!) ook beter! Volgzaam mannen, I love them - maar zodra hun buikloop voorbij was - en het is allemaal voorbij - zijn het weer gewoon mannen.

Tekst: Martine HUSTINX

“Ex-Change kan en moet kwantitatief en kwalitatief groeien!”

Dirk Vyncke is nieuwe voorzitter van Ex-Change

Dirk Vyncke werd onze nieuwe voorzitter in januari 2008. Wij stellen deze gedreven man graag aan u voor.

Wat is uw achtergrond? Waar staat het bedrijf Vyncke nv voor?

“Ik ben ondernemer, ik vertegenwoordig al de derde generatie in een West-Vlaams familiebedrijf dat sinds 1912 actief is in warmte- en energietechniek. Vandaag is Vyncke een technologiebedrijf met 250 medewerkers - 'vynckeneers' - dat 50 miljoen euro omzet genereert. Wereldwijd bouwen we industriële energiecentrales die biomassa en industriële productieresten omzetten in groene energie. In 2006 heb ik de fakkel doorgegeven aan de volgende generatie: Peter en Dieter Vyncke leiden nu het bedrijf. Ik ben er nog actief als bestuursvoorzitter.”

Hebt u ervaring met ondernemen in het zuiden?

“In 1996 was ik medeoprichter van het Company Partnership Plan, dat ondertussen gefuseerd werd en als Incofin bekendstaat. Doel was om ondernemerschap in Noord en Zuid met elkaar in contact te brengen. De tijd was toen blijkbaar nog niet rijp en de middelen waren nog niet beschikbaar om dat plan professioneel uit te werken. Na de fusie is Incofin zich met groot succes beginnen toe te leggen op microfinanciering. Ik ben al in verschillende landen in het zuiden geweest, o.a. in Tanzania, Guatemala,... Op die manier kon ik kennis maken met de kleine bedrijven en de ondernemers ter plaatse.”

Waar wil u naartoe met Ex-Change?

“Ex-Change kan en moet uitgroeien, zowel in kwantiteit als kwaliteit: marktmogelijkheden zonder grenzen! De vraag uit het zuiden is heel groot en het aanbod van experts-vrijwilligers hier is dat ook. Dat wil zeggen: 'the sky is the limit'! De belangrijkste uitdagingen voor Ex-Change zijn de financiering, de kwaliteit van de match tussen de geselecteerde aanvraag en de expertise en de continuïteit van onze relaties.”

Hoe pakt u dat aan?

“Ex-Change heeft een prachtig maar lastig parcours achter de rug en zijn stichter, Karel Huysmans, kan terecht fier zijn. De referenties zijn er gekomen met een professioneel team en een hele schare vrijwilligers-experts. We moeten Ex-Change nu meer in 2 richtingen laten werken. Ten eerste de weg naar echte uitwisseling! Daarvoor moeten we geïnteresseerde bedrijven in het noorden opsporen, die interesse hebben in een duurzame economische relatie in de groeiemarkten in het zuiden. Ontwikkelingssamenwerking als een win-winsituatie: daar zijn al veel schitterende voorbeelden van. Ook Europa dringt aan op duurzame partnerships in plaats van eenrichtingsverkeer als armoedebestrijding.”

Blue Ocean

“We moeten dus globale partnerships op gang trekken tussen kmo's uit zuid en noord. Die bedrijven kunnen zorgen voor de omkadering van onze experts, kunnen eigen expertise aanbrenghen of stagiairs uit het zuiden opnemen. Zo kan de drempel wellicht verlaagd worden om een duurzame, commerciële relatie te kunnen uitbouwen met de partner in het zuiden. In het zuiden liggen de groeiemarkten van de toekomst met de grootste vraag. Maar die markten vragen een andere aanpak. Het voorbeeld van microfinanciering moet aanstekelijk werken: bankieren met de armen en toch winst maken... of hoe Ryanair in een schijnbaar compleet verzadigde markt een 'blue ocean' vond!”

Hoe ziet u de rol van onze vrijwilligers daarin?

“Onze experts-vrijwilligers zijn ons kapitaal en daar moeten we zorg voor dragen! Ze moeten ook opleiding krijgen om hun taak nog beter aan te kunnen. Daarom maakt Living Stone, o.a. bekend van Joker en Karavaanreizen, straks deel uit van ons netwerk om nog beter interculturele opdrachten aan te kunnen. We moeten hun wereld nog beter kunnen begrijpen om nog betere kwaliteit te kunnen aanbieden.”

Personeelswissel

Projectmanager Ann Palmers gaat een nieuwe uitdaging aan bij de stad Antwerpen. Ex-Change dankt Ann van harte voor haar inzet en motivatie tijdens de afgelopen twee jaar en wenst haar veel succes toe!

Lieve Vervaet vervangt Ann. Lieve heeft het Seda-project in Zuid-Afrika zeer professioneel begeleid en zal zich even enthousiast engageren voor Ex-Change.

Het secretariaat is elke weekdag bereikbaar van 9 tot 18 uur.

Jacques Van Egten

Algemeen management
jacques.vanegten@ex-change.be
T 0032 3 259 11 14
F 0032 3 259 11 16

Lisbeth Jaspers

Centraal-Afrika, West-Afrika,
Latijns-Amerika en communicatie
lisbeth.jaspers@ex-change.be
T 0032 3 259 11 08
F 0032 3 259 11 16

Lieve Vervaet

Oost-Afrika, Zuidelijk Afrika
en interne organisatie
lieve.vervaet@ex-change.be
T 0032 3 259 11 12
F 0032 3 259 11 16

Ex-Change vzw

Herentalsebaan 643
B-2160 Wommelgem
www.ex-change.be

Maatschappelijke zetel:
Sneeuwbeslaan 20
2610 Wilrijk
Ondernemingsnummer:
476 481 222